

ei hulpmiddel
ten en die el-
Hij den oor-
de bron der
d overwon.
geopend graf
aar den dood,
le toe; in dat
ld des doods
am hem zijn
tredende roept
t God toe, en

uren.

bedroefd zijn
en kruis, dat
n oprechtheid
le smart, over
onderworpen
onzelfen God
s zonden Hem
als in ons hart
od hebben.

ristus zoeken,
openbaart; de
zijn kruis ver-
nding uitdeelt,
ou afwisschen.
zijn aangezicht
it gij? En dan
beten, gelooven
es voor ons is
blijdschap kan
ilgheid, vrede,

v. A.

EVEN

ensch.

die ik ditmaal
schfeest, geef ik
ide) een schets
s allen bekend,
an wijlen Prof.

et en verheugt
zich mijne ziel;
e zekerheid!
jne ziel aan het
doodenrijk,
om het graf te
zien!

pad des levens:
s met uw
aangezicht;
hand eeuwiglijk!

j is gevolgd en
er van uit, dat
ler plaag na de

den Geest", kerk,
dit laatste zoekt
n wat men zien,
eest anders; zijn
et kan dus rijk
arm. Zoo is het
esch; het is on-

konink over zijn

en uitwendigen

voor in- en uit-
ST.

n in- en uitwen-

de werkwoorden:
gen", „wonen in
de; zekerheid =
eld is continuüm
vreugde in en
heid (9a, 9b).
agde van in-
h.

gen mensch in
volgens spraak-
Reformatie" ver-

endigen mensch:
ee in onderschei-
rdtzijs).

n uitwendigen

ensch niet te

1. „Hart", vandaar gaat de beweging van den-
ken en willen uit, M. Noordtzijs 113; raakt
dus den heelen mensch.

2. „Ziel", let op het hebreuwsche „KABOOD"
(„eer", „heerlijkheid"), vgl. Ps. 7:6 (mis-
schien is daar een andere lezing mogelijk),
30:13, 57:9, 108:2. Redenen voor gebruik
hebreuwschen term; dat met de beweging
van de „ziel" heel de mensch te maken heeft,
is duidelijk uit het verband (juichen, cf. ook:
het woord „tong", gloosaa, LXX, Hand.
2:26. Wat in de ziel is, komt naar buiten
in gejuich. Overgang van juichende ziel tot
instrument van het gejuich).

3. „Vleesch", lichaam, kwam dus feitelijk reeds
in „hart" en „ziel" binnen het gezichtsveld
van den dichter. Ook het omgekeerde is het
geval.

d. In- en uitwendige mensch hebben
vreugde in het heden.

1. Blijkt reeds uit het voorgaande: vs. 8: Be-
stendig is Jhwh voor zijn aandacht, hij
is zeker (objectief veilig, hij wankelt
niet). Hiermee bedoeld op de objectieve
veiligheid van den theocratischen koning; die
eerst zijn veiligheid had gezocht op de wijze
van een niet-theocratischen oosterschen des-
poot (volkstelling, zie Noordtzijs), daarna ge-
straft was met pestziekte, vernedering, ver-
lies van uitwendige glorie en crisis over
eigen veiligheid (doodsgevaar, pestilentie;
tevens ook schuldhef: niet de schapen, maar
de herder moest feitelijk gedood worden, be-
lijdt David), doch die tenslotte gered is door
genade (slaande engel opgehouden, koning
tot inkeer gekomen, erkent weer Gods wet
inzake theocratie, en voelt zich zoo veilig).
Kort aangeven, in heenwijzing naar vs. 8
(continuüm van veiligheid, 8b, en van ver-
zekerde dankbaarheid, 8a). Vs. 9 aan 8 ver-
bonden door DAAROM. Reeds zoo duidelijk,
dat 9a staat op het „heden".

2. Let ook op den onvoltooid tegenwoordigen
tijd der werkwoorden: „zich verblijden" en
„verheugen". David is heden dankbaar;
vgl. de gebrachte offers op Omans dorsch-
vloer.

3. Praesens (onvoltooid tegenwoordige tijd) raakt
zakelijk ook het gezegde inzake „vleesch",
dat „zeker" woont. Want wel ziet dit op toe-
komst (wat hij „wonen" altijd het geval is),
maar op het oogenblik „betreft" het
vleesch (door bewustzijn van het opgeveerde
geloof) zijn veilige woning; cf. Noordtzijs, bl.
115; wonen kan ook zijn: tent opslaan, Jos.
22:19, cf. LXX en Hand. 2:26 (kataskênoun).

e. Van den inwendigen mensch uit wordt derhalve
de gansche, ook uitwendige mensch beheerscht;
geloof doet aangezicht blinken, geeft aan het
lichaam eigen dankbaarheid en vreugde mee;
het „vleesch" „zet" zich op zijn gemak in zijn
„veiligheid".

f. Willt die veiligheid een geloofszaak is, veilig-
heid kata pneuma (naar den Geest), niet kata
sarca (naar het vleesch), theocratisch dus, kan
ze door „het vleesch" (hier in ongunstigen zin
genomen) niet gekend worden; doch bij den
„geestelijken" mensch kan ze ook door wonden
in, of door verbreking van het vleesch (in den
zin van: den uitwendigen mensch) niet ver-
stoord worden. De veiligheid is voor den gan-
schen mensch verzekerd. En ze is voor
alle „gevallen" verzekerd. Het gaat van prae-
sens naar futurum, van heden naar toekomst,
van incohativum naar continuïteits-handeling,
van begin tot blijvend vervolg, van tent op-
slaan tot wonen bij GOD. „Nabij GOD te zijn"
geen kwestie van „ziel" en „hart" alleen, ook
van vleesch, lichaam. „Vleesch" (qua lichaam)
niet bezien „kata sarca" (naar het vleesch),
doch „kata pneuma" („naar den Geest"), beste
medicijn tegen „vergeestelijking".

g. Kracht van geloof als mosterdzaad. De zeker-
heid van het geloof handhaaft zich ook
tegenover graf. De dichter weet bij voorbaat,
dat 't graf niet het laatste woord zal hebben,
niet kan hebben: „zéker wonen", nu en
steeds. Zekerheid der opstanding, der onmo-
gelijkheid van veiligheids-verstoring door graf.

h. Geest van Christus betuigt in de profeten, ook
hier in den psalm.

i. Daarom ook David, dichter, vader van Chris-
tus, door strijd tot dezen geloofsjubel bekwaamd:
christologisch sprekend, type van Christus.

j. Christus volkomen dit lied gezongen.

k. In Christus ook volkomen dit lied tot zijn volle
realiteit gekomen. Maar dan ook alleen theo-
cratisch: Hij aller dienaar en borg. Zijn vleesch
elken dag onveilig naar hetgeen „voor oogen"
is, dagelijks dichter bij de breuk;
toch elken dag „gaan" wonen in verzekerdheid
van objectieve zekerheid (veiligheid) bij GOD.
Christus maakt Zijn morgen- en avondgebed
(zonder bekeeringsnoodzaak) van wat David
hier bidt ná bekeering uit diepen val. Volkomen
Heiland, dadelijk gehoorzaam in deze zekerheid,
waardoor hij elken dag ook den aanstaanden
dood overwint door geloof.

l. Ook bij ons dit een kwestie van „heden". Veilig-
heid van den ganschen mensch (inclusief

„vleesch") niet oordeelen naar uitwendigen
maatstaf, doch grijpen door geloof. Niet te be-
wijzen, alleen te gelooven.

II. DE BEVESTIGING DIER VREUGDE VOOR IN- EN UITWENDIGEN MENSCH IN DE TOEKOMST.

a. De dichter gaat hier over van heden naar toe-
komst; vs. 10.

b. Hij ziet in die toekomst de bevestiging a
posteriori (achteraf) van zijn vreugde van heden;
zijn „hoop" beschaamt niet.

c. Feit dier bevestiging: de sjeool, het „doodenrijk",
den staat of toestand des doods, overmeestert
den dichter niet. Let op de armoede, de zwak-
heid van den mensch tegenover de overveldi-
gende kracht van de sjeool. Des ondanks krijgt
de sjeool het laatste woord niet; Jahweh zal
hem daaraan „niet overlaten", „niet overgeven".
Hij komt er wel in, maar niet er onder; op
de reeds presente veiligheid van den dichter zal
de sjeool geenerlei inbreuk kunnen maken; en
wilt dood en sjeool vjanden zijn, daarom zal
hun dienstbaarheid (tegenover heerschappij) de
veiligheid van den dichter objectief vastleggen,
en niet verbreken.

d. Die bevestiging is er voor in- en uitwendigen
mensch: Ziel = leven naar de onzichtbare zijde;
„gunsteling" — dat is de heele mensch van
vleesch en bloed; de heele mensch deelt er in
(cf. Hand. 2, ekkataleipseis), d.w.z. niet ver-
laten in het doodenrijk).

e. Die bevestiging is vrucht van soevereine ge-
nade:

1. Soevereine genade: GIJ zult niet ver-
laten; GIJ zult niet overgeven. Tegenover de
sjeool (woordafleiding, zoo mogelijk) ieder
machteloos; ook de dichter, van 'smenschen
zijde gezien. Die machteloosheid wel zeer bij-
zonder gebleken in pestziekte na volkstelling;
ze blijft ook in de toekomst; al is de dichter
nu gespaard, hij moet toch sterven, 2
Sam. 7:12, en zijn graf (dat van den theo-
cratischen koning) zal onder Israël zijn tot
in verre geslachten (Hand. 2, Petrus' rede).

2. Soevereine GENADE: de term: gunsteling,
cf. Ps. 4:4, man naar GODS hart; de naam
„gunsteling" qualificeert hem niet als „pri-
vaat persoon" (die trouwens onbekend is bij
GOD) doch als theocratisch koning, gesteld
in de plaats van Saul; zijn verkiezing tot het
ambt in de theocratie; deze garandeert zijn
veiligheid bij God, 2 Sam. 7:8. Rechtvaardig-
making door de jongste gebeurtenissen weer
in geloof aanvaard.

f. Die bevestiging is in Christus gegeven.
Davids theocratisch koningschap om Chris-
tus' wil in het leven geroepen. In de volkstel-
ling en het daarop volgende oordeel, scheen
de theocratische koning vervallen uit zijn ambt,
en een Saul redivivus (een tweede Saul) te zijn
(gebed: laat schapen gaan, sla herder). Door
genade het theocratisch koningschap herwon-
nen. Thans veilig, ook zoover de belofte van
EEUWIG ZAAD betreft, 2 Sam. 7:12, 16:25,
23:2-5. In Christus David gespaard. De vader
(David) neemt het leven uit zijn zoon (zijn
Heer en GOD) Christus.

g. Derhalve ook de bevestiging van vreugde
pas volkomen in Christus' opstanding. Let (in
Hand. 2) op Petrus' pinksterpreek; en daarin
op de coupure over Davids graf; Davids lied is
pas in Christus vervuld; Christus immers DE
Gunsteling GODS (geliefde Zoon in Wien Ik
welbehagen heb).

h. Daarom geldt dit lied voor Christus, voor David,
en voor ons. David verheft zich boven het ge-
wone lot van het menselijke geslacht (Calvijn),
wilt het theocratisch koningschap dat eerst ge-
daan heeft (op den kringloop van dood en leven
ingegrepen door de genade). Derhalve is David
hier type van Christus, diens vader, diens pro-
feet (hoogtepunt). Doch tevens uit zijn eigen
Zoon alles genomen (dieptepunt). De koning
met zijn allerspecialste ambt is ook geloovige
met het allergeenualste ambt (ambt aller ge-
loovigen). Dat is theocratie.

i. Indien David onder het O.T. zóó zijn sterven
zien kon, hoeveel te meer moeten wij het doen
onder het N.T. Denk hier aan de woorden:
koninklijk-priesterdom. Het graf neemt geen
prooi meer; is zelf buit (prooi) geworden.

III. DE VERVULLING DIER VREUGDE AAN IN- EN UITWENDIGEN MENSCH IN EEUWIGHEID.

a. Het voorgaande vs. was nog negatief (niet overla-
ten, niet overgeven aan sjeool en graf). Thans
positief, vs. 11: pad des levens, verzadiging van
vreugde, lieflijkheden.

b. Vs. 11 handelt over vervulling der vreugde:
1. Pad des levens, de weg, die ten leven voert
(M. Noordtzijs) Spr. 10:17. Het pad, en het
leven er op, begint hier, mondt echter in het
eeuwige leven uit. Continuïteit van tegen-
woordig en toekomstig leven.

2. Dit pad is aan David bekend gemaakt
(de aoristus in Hand. 2) en zal hem verder
bekend gemaakt worden. Zekerheid voor
toekomstige en verder gaande „bekendma-
king", uit hare praesentie als geschenk van
JAHWEH. Bekendmaken = doen ervaren,
(Zie vervolg op blz. 214.)

Een droom.

Eens stopte de trein mijns levens vóór ik mijn
bestemming bereikt had. De machinist verklaarde,
dat mist de oorzaak was van deze stagnatie.
Aan een schim met een baanwachterspel vroeg
ik, waar ik zoo onbedoeld terecht was gekomen.
Hij deelde mij mede, dat ik in het dorp Depres-
sie was gearriveerd en dat er maar één gelegen-
heid tot logies bestond, namelijk het hotel In-
zinking. Daarheen begaf ik mij met loome
schreden. De kellner Bedruktheid serveer-
de mij den maaltijd, dien ik genoot met de drie
overige gasten, namelijk de heeren Verveling,
Bitterheid en Ergernis. Wij waren homo-
geen in onze gedachten over de slechtheid der
tijden en de ondankbaarheid der menschheid ten
opzichte van onze respectievelijke verdiensten. Wel
meende ik onder de gesprekken een zachte stem
te hooren: Wat maakt gij hier? maar ik schreef
het geluid toe aan den wind, die om het
hotel locide. De dienstmaagd Neerslachtig
ging mij voor naar mijn kamer. Onder dit geleide
door gangen en trappen zong zij met een neus-
stem: Tel uw ergernissen, tel ze één voor één, Tel
ze allen en vergeet er geen... Ik kon den slaap
niet vatten, ik liefkoosde de lidteekens die het
leven mij geslagen had. „Gij hebt mij niet voor
een kwart gegeven wat ik van u gehoopt had!"
zoo kapittelde ik het leven. „Denk ge dat ik
honderd word! Ik krijg al grijze haren en mijn
wangen worden plooibaar". En het leven zat mij
maar aan te kijken met een verbaasden, bedroef-
den blik, maar het zei niets terug. Daarop viel ik
in slaap met de woorden van den Prediker: „Ik
haatte dit leven, ook haatte ik al mijn arbeid dien
ik bearbeid had onder de zon..."

Toen droomde ik. In mijn droom bevond ik mij
op een hoogen bergtop. De lucht was er frisch en
opwekkend, het licht blonk in een veelheid van
kleuren en tinten als ik op aarde nooit gezien had.
Om mij heen stonden eenige engelen, die God tot
bescherming van de kleinen aangesteld heeft. Deze
jongelingen hadden reeds zesduizend jaren hun
Schepper gediend, maar hun oog was niet donker
geworden en hun kracht was niet vergaan. Zij
zongen een recitatief. De eerste begon met een
zachte stem te zingen: „Een verslagen geest, wie
zal dien opheffen?" De tweede viel in met een
forsche stemgeluid: „Hij geeft den moede kracht!"
De derde sloeg zijn oogen in een richting, waar ik
uit de verte een gouden glans ontwaarde en hief
aan: „Mijn hulpe is van den Heere, Die hemel
en aarde gemaakt heeft". Toen zongen zij te samen,
terwijl stralen van blijdschap uit hun oogen scho-
ten: „Zijn dienstknechten zullen Hem dienen."

Met bevende stem zong ik mede...

„Broeder" zoo sprak mij één der hemelboden
aan, „wij hebben opdracht u de aarde te toonen".

Zoo sloeg ik dan den blik omlaag en trachtte
de aarde vanuit mijn verheven standpunt te
ontdekken. Schitterende hemelbollen dreven diep
beneden mij. Nog lager, klein, als een dwerg
onder de planeten, hing onze aarde als aan een
niet „Mijnheer", zoo vroeg ik aan den engel,
hoe is het mogelijk, dat ik deze aarde die toch
zoo klein is, zoo duidelijk kan aanschouwen?" De
engel antwoordde: „Dat komt door het licht van
Gods Welbehagen, dat over haar is uitgegoten!"

Overal zag ik heldere plekken als vuurtorens
opvlammen. „Mijnheer", vroeg ik, „wat zijn deze
plaatsen?" Blijde antwoordden de engelen als uit
één mond: „Dat zijn de Gemeenten van onzen
Heere Jezus Christus! Gij weet toch hoe Hij gezegd
heeft tot Zijn Kerk: „Gij zijt het Licht der Wereld,
een stad boven op een berg!" Vol ontroering blikte
ik neer, ik zag Rusland stralen als een helder licht!
„Het is 't bloed der martelaren, dat dit licht zoo
helder maakt", merkte mijn uitlegger op. Ik zag in
Azië en Afrika de zendingsgemeenten stralen, over
het algemeen was hun licht reiner dan dat van de
kerken in de Oude Wereld, het was de eerste
liefde die aan hun lichten dien zuiveren schijn
verleende. Ten slotte zocht mijn oog ook de plaats,
die God mij gegeven had onder de zon. Maar hoe
ik zocht, ik vermocht niet haar te ontdekken.
Vol angst greep ik de hand van den engel. „Broe-
der", zoo klonk troostend zijn stem, „gij zijt te
klein om uzelf te vinden onder deze millioenen.
Maar onder de tallozen die in den Zoon
geliefd zijn, is ook voor u een plaats. Onder
millioenen heeft Hij ook u in 'toog. Als wij u
dienen moeten op Zijn bevel, geeft Hij ons het
vergrootglas der genade en zoo hebben wij u
gezien". En weer zongen de engelen een lied, dat
ik ook wel eens op aarde gehoord had en waar-
van het refrein luidde: „Schoon ik voor Hem als
niets verdwyn, Toch is Hij mijn en ben ik Zijn".

Toen ontwaakte ik...

N. B.